

Invitasjon til å delta i PolkaNorski-studien

Utvikling av språk og kunnskap om verden i polsk og norsk hos én og flerspråklige barn

Vi inviterer foreldre av barn mellom 0 og 6 år som bor i Polen eller Norge, barna selv, samt polsktalende foreldre som venter barn i Norge, til å delta i en studie av barns utvikling av språk og kunnskap om verden. I tillegg vil vi undersøke voksnes tanker om språklæring og om bruk av flere språk. Studien utføres av Psykologisk fakultet ved Universitetet i Warszawa, i samarbeid med OsloMet – storbyuniversitetet (OsloMet) og MultiLing – senter for flerspråklighet, Universitetet i Oslo. Prosjektet er finansiert av EØS-midlene: Norway Grants (www.norwaygrants.org) via National Science Center, Polen (www.ncn.gov.pl) innenfor GRIEG-programmet. I dette brevet vil du få mer informasjon om formålet med studien og hva det innebærer for deg og ditt barn å delta i studien.

Hva studerer vi?

Prosjektet består av flere delstudier, som har som mål å svare på følgende forskningsspørsmål:

1. Kan vi støtte barns flerspråklige utvikling gjennom kurstilbud for foreldre som venter barn?

→ Til denne studien inviterer vi foreldre som venter barn som kommer til å vokse opp i et flerspråklig miljø og vil ha jevnlig kontakt med polsk og norsk. Foreldre vil bli invitert til å delta i kurstilbudet, og etter en viss tid (når barnet er 12, 18 og 24 måneder) vil vi undersøke barnets språkutvikling. Studien gjennomføres på nett.

2. Hvordan foregår typisk språkutvikling hos polsk-norske barn?

→ Til denne studien inviterer vi polske, norske og polsk-norske familier med barn mellom 18 måneder og 6 år. Hos de yngste barna vil vi undersøke språkutvikling ved hjelp av et foreldrerapporteringsskjema, mens vi bruker en spill-lignende bildeoppgave på nettbrett med de eldre barna, enten hjemme eller i barnehagen.

3. Hvordan prosesserer barn språk i hjernen?

→ Til denne studien inviterer vi polske, norske og polsk-norske familier med barn som er 17 måneder gamle. Barnet vil bli invitert til laben vår i Warszawa (om barnet bor i Polen) eller Oslo (om barnet bor i Norge). I studien vil det brukes EEG (electroencefalografi), som er en helt trygg og ikke-invaderende metode for å studere hjernebølger, noe som vil gjøre at vi kan undersøke hjerneaktivitet hos barna når de hører ord.

4. Hvordan påvirkes språkutvikling og kunnskap om verden av kulturelle forskjeller mellom utdanningssystemene i Polen og Norge og språkferdigheter?

→ Til denne studien inviterer vi polske, norske og polsk-norske familier med barn mellom 3 og 6 år. Vi vil kartlegge barnas språkferdigheter og forståelse av naturen ved hjelp av spill-lignende oppgaver på nettbrett, som barnet vil gjennomføre hjemme eller i barnehagen. Vi kommer også til

å invitere barnehageansatte til å fylle ut et spørreskjema på nett eller til intervju om natur-relaterte aktiviteter i barnehagen.

5. Hvilke tanker har voksne, inkludert foreldre og vordende foreldre, om barns språkutvikling?

→ Til denne studien inviterer vil alle interesserte voksne. Deltakerne i denne studien vil fylle ut et kort spørreskjema på nett.

Vi oppfordrer alle deltakere til å delta i mer enn en studie!

Hvorfor skal jeg delta i studien?

Studiene våre vil hjelpe oss å beskrive typisk språkutvikling hos barn. Dataene som blir samlet inn, kan også danne et grunnlag for utviklingen av språkkartleggingsprosedyrer.

Studien vil ikke være mulig uten at foreldre og barn deltar. Vi håper det vil være en interessant opplevelse for deg å delta i forskningsprosjektet, og at din deltakelse vil gi deg en anledning til å reflektere rundt ditt barns utvikling. Du og/eller ditt barn vil også motta en liten gave, som takk for innsatsen.

Hva skjer med informasjonen som samles inn i studien?

Dine personopplysninger vil kun bli brukt i tråd med beskrivelsen i dette brevet, og vi vil prosessere dine personopplysninger konfidensielt og i tråd med databehandlingslovgivningen (the General Data Protection Regulation and Personal Data Act; GDPR). Vi vil erstatte ditt og/eller ditt barns navn med en kode og lagre kontaktinformasjonen separat fra de innsamlede dataene. Din kontaktinformasjon vil bare bli brukt av oss dersom vi trenger å komme i kontakt med deg i løpet av studien, og den vil slettes når prosjektperioden er over, det vil si innen 31.12.2026. Lyddopptakene fra bildeoppgaven vil bli slettet når vi har registrert barnets svar. Resultatene vi kun bli presentert samlet, og det vil ikke være mulig å identifisere individuelle barn i publikasjoner fra studien. Etter at vi har anonymisert dataene i 2026, kommer de til å bli publisert i et forskningsarkiv, for eksempel Wordbank (<http://wordbank.stanford.edu>) eller Open Science Framework (<http://osf.io>), slik at de kan brukes i fremtidige studier.

Kan dere trekke dere fra studien?

Det er frivillig å delta, for både foreldre og barn. Hvis dere ikke vil delta, kan dere trekke dere fra studien når som helst ved å sende en e-post til en av kontaktpersonene nedenfor. Det gir ingen ulemper for dere eller barnet om dere trekker dere. Dere trenger ikke oppgi noen grunn. Hvis dere bestemmer dere for å trekke dere, vil vi slette all personinformasjon vi har om dere og barnet deres. Selv om dere samtykker til å delta på vegne av barnet, har barnet når som helst rett til å si nei.

Hvor kan dere se resultatene fra studien?

Resultater fra studien vil formidles gjennom konferansepresentasjoner og vitenskapelige artikler. Vi vil dele all informasjon om disse presentasjonene og artiklene på nettsida vår: www.polkanorski.eu og gjennom kontoene våre i sosiale medier.

Hva gir oss rett til å behandle dine personopplysninger?

Vi behandler dine personopplysninger basert på ditt samtykke.

Basert på en avtale med OsloMet, har Personverntjenester (tidligere NSD - Norsk senter for forskningsdata AS) vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i henhold til databehandlingslovgivningen. I Polen har den etiske komiteen ved Psykologisk fakultet ved Universitetet i Warszawa vurdert og godkjent den planlagte forskningen i PolkaNorski-prosjektet, inkludert behandlingen av personopplysninger.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Mer informasjon om prosjektet finner du på vår hjemmeside www.polkanorski.eu.

Hvis du har spørsmål om prosjektet, eller vil benytte deg av dine rettigheter, kontakt:

Ewa Komorowska, PhD, prosjektkoordinator, ewa.komorowska@psych.uw.edu.pl

Professor Ewa Haman, prosjektleder ved UW, ewa.haman@psych.uw.edu.pl

Professor Nina Gram Garmann, prosjektleder ved OsloMet, nigrag@oslomet.no

Hvis du har spørsmål knyttet til Personverntjenester sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med: Personverntjenester på epost (personverntjenester@sikt.no) eller på telefon: 53 21 15 00.

Informasjon om behandling av personopplysninger

Informasjonsplikt i henhold til Artikkel 13 i Europaparlamentets og -rådsforordning av 27. April 2016 om beskyttelse av individ med hensyn til behandling av personlig data - General regulation on data protection (Journal of Laws UE L 119/1 av 4. Mai 2016).

1. Databehandlere

Databehandlerne for de personopplysningene som blir behandlet er:

1. Universitetet i Warszawa (UW), Ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, PL-00-927 Warsaw, Poland.
2. OsloMet – storbyuniversitetet (OsloMet), Org. no: 997 058 925, P.O. Box 4, St. Olavs plass, NO-0130 Oslo, Norway
3. University of Oslo (UiO), Problemveien 7, NO-0315 Oslo, Norway.

2. Databehandleransvarlig (DBA)

Databehandlerne har utpekt databehandleransvarlige som du kan kontakte via epost på iod@adm.uw.edu.pl (UW), ingrid.jacobsen@oslomet.no (OsloMet) eller roger.markgraf-bye@admin.uio.no (UiO).

DBA kan kontaktes om spørsmål knyttet til databehandlernes behandling av personopplysninger om deg eller ditt barn, og hvordan du bruker dine rettigheter i forbindelse med behandling av personopplysninger.

Merk at det ikke er DBA sin oppgave å utføre andre oppgaver, slik som å informere om prosjektet, deltakelse i studiene og så videre. Spørsmål om prosjektet kan sendes til prosjektets e-postadresse (projekt.polkanorski@psych.uw.edu.pl) eller til en av forskerne nevnt i informasjonsbrevet under.

3. Formål og juridisk grunnlag for databehandling

Med ditt samtykke, vil vi behandle dine data med formål om å gjennomføre forskning i prosjektet "Utvikling av språk og kunnskap om verden på polsk og norsk hos én og flerspråklige barn" (med forkortelse PolkaNorski).

Grunnlaget for behandling av generelle personopplysninger er ditt samtykke, GDPR[1] art. 6 nr. 1a) og grunnlaget for behandling av særlige kategorier av personopplysninger (helseopplysninger) er ditt uttrykkelige samtykke (GDPR art. 9 nr. 2 a).

Dere kan trekke samtykket når som helst ved å sende en e-post til følgende adresser: ewa.komorowska@psych.uw.edu.pl (prosjektkoordinator), ewa.haman@psych.uw.edu.pl (prosjektleder ved UW) eller nigrag@oslomet.no (prosjektleder ved OsloMet).

4. Lagringsperiode for dine personopplysninger

Dine personopplysninger blir behandlet så lenge prosjektet pågår, fram til utgangen av 2026, deretter blir de anonymiserte.

Vi bruker spørreskjematjenester (Qualtrics og Wordpress) og forskningsservere (Qualtrics og OVH i Polen og TSD i Norge) som henholdsvis Universitetet i Warszawa, Universitetet i Oslo og OsloMet har databehandleravtaler med og som leverer sikker lagring av personopplysninger. Forskningsserverne har brannmur mellom ulike prosjekter, og det brukes to-trinnsverifisering for tilgang til dataene.

5. Mottakere av personopplysninger

Dine personopplysninger kan bli gjort tilgjengelige for enheter som har rett til dem etter loven. Dine personopplysninger vil også være tilgjengelige for prosjektmedarbeidere (inkludert forskningsassistenter og utvalgte studenter) og samarbeidspartnere som skal behandle dine data som del av sine plikter og oppgaver.

6. Dine rettigheter knyttet til databehandling

Vi garanterer å oppfylle dine rettigheter knyttet til GDPR, det vil si retten til å få tilgang til og rette opp i dine data, og retten til å slette eller begrense databehandling, samt retten til å protestere.

7. Overføring av data utenfor det Europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS)

Dine data vil ikke bli overført til land utenfor det Europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS).

8. Retten til å framsette en klage til Personvernkontorene

Hvis du mener at behandlingen av dine personopplysninger bryter med bestemmelsene i EUs personvernforordning (General Data Protection Regulation; GDPR), har du rett til å framsette en klage til kontoret for personvern i Polen (kancelaria@uodo.gov.pl) eller Personverntjenester på epost (personverntjenester@sikt.no) eller på telefon: 53 21 15 00.

Samtykke til å delta i forskningsstudien PolkaNorski

- Jeg har lest og forstått informasjonen som er gitt til meg om studien, og samtykker til at mitt barn og jeg deltar i studien.
- Jeg samtykker til behandling av mine personopplysninger fra personlige skjema og andre dokumenter samlet inn av UW, OsloMet og UiO som del av min deltakelse i forskningsprosjektet "Utvikling av språk og kunnskap om verden i polsk og norsk en- og flerspråklige barn" (akronym: PolkaNorski)".
- Jeg er klar over at personopplysningene behandles konfidensielt og i samsvar med EUs personvernforordning (The General Data Protection Regulation and Personal Data Act). Mitt eget og mitt barns navn blir byttet ut med en kode, og all informasjon vi gir vil bli behandlet under denne anonyme koden. Kontaktinformasjonen vår blir beholdt fram til prosjektets slutt i 2026.
- Basert på Artikkel 9 (1) (a) i GDPR, gir jeg samtykke til at særlige kategorier av data, inkludert helseopplysninger, kan behandles i dette prosjektet.
- Jeg er klar over at informasjonen som samles inn i denne studien vil bli brukt i publikasjoner i vitenskapelige tidsskrifter, men at min og mitt barns identitet vil holdes hemmelig og ikke vil bli oppgitt.
- Jeg er klar over at prosjektdeltakerne (inkludert forskningsassistenter og utvalgte studenter) og samarbeidende forskere vil bruke den kodede informasjonen som samles inn i denne studien til forskningsformål.
- Jeg er klar over at anonymisert informasjon som blir samlet inn i løpet av studien, kommer til å bli publisert i forskningsarkiv slik at de kan brukes i fremtidige studier.
- Jeg er klar over at vår deltakelse i studien er gratis, at den ikke er til bruk i helseformål, og at studien kun er til forskningsformål.
- Jeg er klar over at deltakelse i studien er frivillig og at jeg kan trekke mitt samtykke når som helst.

Jeg er klar over at så lenge jeg eller mitt barn kan identifiseres i de innsamlede dataene, har jeg rett til å

- få tilgang til at de personopplysningene om meg eller mitt barn som blir behandlet i prosjektet
- kreve at mine eller mitt barns data blir slettet
- kreve at uriktige personopplysninger om meg eller mitt barn blir rettet/endret
- motta kopier av mine eller mitt barns personopplysninger (dataoverføring), og
- sende klage på behandlingen av mine eller mitt barns data til databehandleransvarlig, kontoret for personlig data i Polen eller Personverntjenester i Norge.